

**Phoenix House
Little Henfaes Drive
Y Trallwng
SY21 7BG**

Adroddiad Arolygu 2010-2011

Gall y cyhoeddiad hwn a gwybodaeth arall Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru (AGIC) gael eu darparu mewn ffurf neu iaith arall ar gais. Bydd oedi byr wrth i ni baratoi ieithoedd a fformatau gwahanol er mwyn diwallu anghenion unigol. Cysylltwch â ni am gymorth.

Mae copïau o bob adroddiad, ar ôl ei gyhoeddi, ar gael ar ein gwefan, neu cysylltwch â ni:

Yn ysgrifenedig:

**Rheolwr Cyfathrebu a Chyfleusterau
Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru
Tŷ Bevan
Parc Busnes Caerffili
Heol y Fan
CAERFFILI
CF83 3ED**

Neu trwy'r canlynol

Ffôn: 029 20 928850
Ebost: hiw@wales.gsi.gov.uk
Ffacs: 029 20 928877
Gwefan: www.hiw.org.uk

Dyddiad yr Arolygiad:	Rheolwr Arolygu:
12 Ionawr 2011	Mr John Powell

Cyflwyniad

Mae'n rhaid i ddarparwyr gofal iechyd annibynnol yng Nghymru fod wedi eu cofrestru ag Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru (AGIC). AGIC sy'n rheoleiddio gwasanaethau gofal iechyd yng Nghymru ar ran Gweinidogion Cymru sydd, yn rhinwedd Deddf Llywodraeth Cymru 2006, wedi'u dynodi fel yr awdurdod cofrestru.

I gofrestru, mae'n rhaid iddynt ddangos cydymffurfiad â Deddf Safonau Gofal 2000 a'r rheoliadau cysylltiedig. Mae AGIC yn profi cydymffurfiad darparwyr trwy asesu pob asiantaeth a sefydliad cofrestredig yn erbyn cyfres o '*Safonau Gofynnol Cenedlaethol*', a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cynulliad Cymru ac sy'n nodi'r safonau gofynnol ar gyfer gwahanol fathau o wasanaethau iechyd annibynnol. Gellir gweld mwy o wybodaeth ynglŷn â'r safonau a'r rheoliadau ar ein gwefan:

www.hiw.org.uk

Mae'n rhaid i ddarllenwyr fod yn ymwybodol mai diben yr adroddiad hwn yw adlewyrchu canfyddiadau'r digwyddiad arolygu. Ni ddylai darllenwyr ddod i'r casgliad bod amgylchiadau'r gwasanaeth yr un fath bob amser.

Cefndir a'r Prif Ganfyddiadau

Cynhaliwyd ymweliad arolygu dirybudd ag ysbyty Phoenix House ar 12 Ionawr 2011 gan Reolwr Arolygu ac un o adolygwyr gofal iechyd annibynnol AGIC. Cofrestrwyd yr ysbyty gyntaf ar 21 Awst 2007 fel John Munroe Hospitals Cyf. Prynwyd y sefydliad gan Acorn Care Cyf ar 27 Hydref 2007, ac ar hyn o bryd dyma'r unig sefydliad a weithredir gan y cwmni hwn yng Nghymru. Ar hyn o bryd, mae'r ysbyty wedi'i gofrestru i ddarparu triniaeth feddygol a seiciatrig i adsefydlu 24 o ddynion rhwng 18 a 65 oed â phrif ddiagnosis o salwch meddwl parhaus a allai fod yn gymwys i gael eu cadw dan Ddeddf Iechyd Meddwl 1983. Ar adeg yr arolygiad, roedd 17 o gleifion yn derbyn llety yn y sefydliad.

Lleolir Phoenix House mewn ardal breswyl yn nhref y Trallwng ym Mhowys. Cartref nyrsio oedd y safle gynt, a chafodd ei drosi a'i ailwampio i ddarparu'r llety presennol. Ceir tramwyfa benodol ar gyfer aelodau'r staff a mynedfa i ddanfôn nwyddau, ond eir at y brif fynedfa ar hyd tramwyfa sy'n cael ei rhannu â rhywfaint o adeiladau cyfagos. Mae modd cyrraedd y safle trwy ddefnyddio cysylltiadau trafndiaeth gyhoeddus yn y Trallwng.

Fel rhan o'r broses arolygu, cyflwynodd y darparwr cofrestredig ffurflen hunanasesu wedi'i llenwi ac amrywiaeth eang o ddogfennau ategol i ddangos sut mae'n bodloni'r Safonau Gofynnol Cenedlaethol ar gyfer Gwasanaethau Gofal Iechyd Preifat a Gwirfoddol. Canolbwyntiodd yr arolygiad ar ddadansoddi amrywiaeth o ddogfennau gan gynnwys archwilio cofnodion cleifion a thrafod â'r rheolwr ac amrywiaeth o aelodau staff a gyflogir yn yr ysbyty. Cyfwelwyd nifer o gleifion hefyd, a defnyddiwyd y sylwadau a gafwyd gan gleifion ac aelodau'r staff yn yr adroddiad hwn.

O ran prif ganfyddiadau'r arolygiad, roedd y darparwr cofrestredig wedi sefydlu'r canlynol:

- Datganiad o ddiben a chanllaw cynhwysfawr i gleifion.
- System o ddogfennau gofal a oedd yn cynnwys asesiad cyn derbyn a chynlluniau gofal. Fodd bynnag, roedd nifer o'r cynlluniau gofal heb gael eu llofnodi gan y claf ac roedd diffyg tystiolaeth yr ystyriwyd safbwyntiau cleifion am eu gofal a'u triniaeth. Lluniwyd cynlluniau gofal yn ymwneud â rhyddhau ac absenoldeb adran 17, ond nid oedd y wybodaeth yn y cynllun gofal absenoldeb adran 17 ar gyfer claf yn cyfateb i'r amodau a nodwyd ar ffurflen absenoldeb y clinigwr cyfrifol. Felly, gallai'r gwahaniaethau hyn achosi i glaf dderbyn absenoldeb amhriodol. Yn gyffredinol, caiff cynlluniau gofal eu gwerthuso bob mis ac roedd yn amlwg bod tîm amlddisgyblaeth yn cyfrannu atynt. Fodd bynnag, nid oedd nodiadau cleifion wedi'u cynnwys mewn un cofnod amlddisgyblaethol ac roedd adrannau ar wahân ar gyfer y seicolegydd. O ran adran 132 Deddf Iechyd Meddwl 1983, roedd tystiolaeth bod hawliau cleifion a gedwir dan y Ddeddf yn cael eu hesbonio iddynt yn rheolaidd, ond nid oedd unrhyw beth ar y dogfennau i nodi a oedd y claf yn deall y broses ai peidio.

- Cynhaliwyd arolwg cleifion a dadansoddwyd y canlyniadau mewn adroddiad wedi'i ddyddio Hydref 2009. Roedd sylwadau ar y canfyddiadau wedi'u nodi yn yr adroddiad a nodwyd nifer o gamau gweithredu. Fodd bynnag, nid oedd yn eglur a oedd yr holl gamau wedi cael eu cyflawni, ac nid oedd rhai canfyddiadau yn nodi pa gamau oedd yn ofynnol i fynd i'r afael â'r meysydd a nodwyd.

O ystyried dyddiad yr arolwg a'r dadansoddiad o'r canfyddiadau, mae'n bwysig i'r darparwr cofrestredig gynnal arolwg arall a dadansoddi'r canfyddiadau.

- Amrywiaeth eang o bolisiau a gweithdrefnau yn cynnwys y dyddiad y cawsant eu llunio a'r dyddiad y bwriedir eu hadolygu. Fodd bynnag, nid oedd unrhyw bolisi ar chwiliadau personol a gohebiaeth cleifion. Hefyd, nid oedd cofnod o lofnodion aelodau staff i gadarnhau eu bod wedi darllen y polisiau a'r gweithdrefnau sy'n berthnasol i'w meysydd gwaith hwy.

- Roedd rhaglen hyfforddiant wedi'i sefydlu ar gyfer aelodau staff ac roedd yn ymdrin ag amrywiaeth o bynciau, gan gynnwys: gweithdrefnau diffibrilio, ymddygiad cythryblus ac ymosodol, Amddiffyn Oedolion sy'n Agored i Niwed (PoVA) a hyfforddiant ar ymyrraeth gorfforol. Fodd bynnag, roedd nifer sylweddol o aelodau'r staff heb ddilyn hyfforddiant ar Ddeddf Iechyd Meddwl 1983, rheoli risg, ymddygiad hunanddiniatriol ac atal hunanladdiad, arfer gwrth-wahaniaethol, amddiffyn plant, caniatâd i driniaeth, hylendid bwyd sylfaenol, ystyr cwyn a'r gweithdrefnau ar gyfer ymdrin â chwynion.

- Roedd rhaglenni gweithgareddau unigol wedi'u sefydlu ar gyfer cleifion a chynigir amrywiaeth o weithgareddau/therapiau gan gynnwys; pobi, cerdded, garddio, celf a chreffft, rheoli iechyd meddwl, pêl-droed, ymweliadau â'r gampfa, gweithdy drymio a chyfle i gymryd rhan mewn gweithgareddau yn y gymuned. Fodd bynnag, roedd diffyg tystiolaeth yr aseswyd gallu'r cleifion o ran llythrennedd a rhifedd ac felly roedd yn anodd asesu sut roedd y darparwr cofrestredig yn sicrhau bod y wybodaeth a roddir i gleifion yn briodol er mwyn diwallu anghenion cleifion unigol.

- Roedd nifer o feysydd wedi bod yn destun archwiliad gan gynnwys hyfforddiant, cadw cofnodion/archwilio dogfennau a chaniatâd i driniaeth. Fodd bynnag, nid oedd y rhaglenni archwilio yn cynnwys; monitro sut mae'r gwahanol weithwyr proffesiynol yn gweithio gyda'i gilydd mewn timau iechyd meddwl, monitro cyfraniadau'r gwahanol weithwyr proffesiynol at gofnodion clinigol, graddau ac

ansawdd y cyswllt uniongyrchol rhwng aelodau'r staff a'r cleifion, y defnydd o wybodaeth gymharol am ganlyniadau clinigol; a gwerthuso yn erbyn canfyddiadau ymchwil ac arfer sy'n seiliedig ar dystiolaeth.

- Roedd asesiad risg o bwyntiau clymu wedi'i gynnal a nodwyd rhestr o risgiau. Fodd bynnag, roedd yn anodd darganfod lefel y risg ac nid oedd cynllun gweithredu ar gael ar gyfer sut y byddent yn mynd i'r afael â'r risgiau.
- Gwelwyd dystiolaeth eglur bod y broses o reoli cyflyrau penodol cleifion yn ystyried canllawiau'r Sefydliad Cenedlaethol dros lechyd a Rhagoriaeth Glinigol (NICE).

O ran canfyddiadau eraill yr arolygiad, roedd y cleifion yn teimlo eu bod yn cael eu trin â pharch ac yn teimlo'n ddiogel. Gwelwyd perthynas dda rhwng y cleifion ac aelodau'r staff trwy gydol yr ymweliad arolygu.

Roedd gwasanaeth eirioli ar gael. Mae eiriolwr yn ymweld â'r ysbyty yn aml ac roedd manylion y gwasanaeth wedi'u harddangos ar y wardiau. Hefyd, mae'r eiriolwr yn cadeirio cyfarfodydd wythnosol y cleifion. Cedwir cofnod o bob cwyn, gan ddynodi canlyniad yr ymchwiliad.

O ran rheoli meddyginiaethau, edrychwyd yn fyr ar y trefniadau cyffredinol ar gyfer archebu, storio, defnyddio a chael gwared ar feddyginiaethau. Roedd amrywiaeth gynhwysfawr o bolisiâu a gweithdrefnau yn ymwneud â maes rheoli meddyginiaethau wedi'u sefydlu gan gynnwys cleifion yn cymryd meddyginiaethau eu hunain. Roedd nifer o gleifion ar raglen i gymryd meddyginiaeth eu hunain, a dosberthir cyflenwad saith diwrnod o feddyginiaeth ar gyfer y rhaglen hon gan y fferylllydd sy'n cyflenwi. Nid oedd unrhyw "Gyffuriau a Reolir" yn cael eu cadw yn y sefydliad ac roedd Llyfr Fformiwlâu Cenedlaethol Prydain dyddiedig Medi 2010 ar gael fel adnodd cyfeirio perthnasol. Fodd bynnag, roedd nifer o dabledi / meddyginiaethau nad oedd eu hangen ar gleifion bellach yn cael eu cadw yn y sefydliad.

Mae'r gwasanaeth arlwyo i gleifion yn cynnig dewis ac amrywiaeth o brydau a cheir cylch bwydlenni pedair wythnos. Ceir dewis o brydau bob amser gan gynnwys dewis o bryd poeth, salad, brechdanau a chawl. Mae sudd ffrwyth, diodydd poeth a ffrwythau ar gael trwy gydol y diwrnod. Roedd rhai o'r cleifion yn gofalu am eu bwyd eu hunain ond cânt ddewis derbyn prydau'r ysbyty os nad ydynt yn paratoi pob pryd iddynt eu hunain. Roedd y sylwadau a dderbyniwyd gan y cleifion yn dynodi bod y bwyd a gynigir o ansawdd da a bod llawer o ddewis ac amrywiaeth.

O ran yr amgylchedd, ceir tair ward ond, mewn sawl ffordd, roedd yn ymddangos bod y tair yn gweithio fel un. Roedd digonedd o leoedd i dreulio amser yn ystod y dydd ac ychwanegwyd ystafell wydr newydd yn ddiweddar. Roedd gan bob ystafell wely gyfleusterau *en suite* a cheir ystafell ymolchi â chymorth ar wahân ar y llawr gwaelod. Hefyd, ceir dwy gegin adsefydlu a man gweithgareddau. Fodd bynnag, nid oedd unrhyw gyfleusterau ymweld sy'n addas ar gyfer plant ar gael yn y sefydliad.

Cynhaliwyd asesiad risg tân ym mis Mai 2007, ond ni welwyd unrhyw dystiolaeth y cafodd hwn ei adolygu fel mater o drefn. Hefyd, ni welwyd unrhyw dystiolaeth yn ystod yr ymweliad arolygu y cynhaliwyd ymarfer tân diweddar ac roedd yr ymarfer diwethaf a gofnodwyd ym mis Hydref 2009. Yn dilyn ymweliad, cadarnhaodd rheolwr yr ysbyty y cynhaliwyd ymarfer tân ar 17 Ionawr 2011. Fodd bynnag, nid yw un ymarfer tân yn ddigonol i sicrhau bod holl aelodau'r staff yn cymryd rhan yn y broses.

Hoffai'r Rheolwr Arolygu ddiolch i'r rheolwr, aelodau'r staff a'r cleifion am eu hamser a'u cydweithrediad yn ystod yr ymweliad arolygu.

Llwyddiannau a Chydymffurfiad

Nodwyd 3 gofyniad rheoliadol yn yr adroddiad arolygu blaenorol. Derbyniwyd cynllun gweithredu gan AGIC ac roedd 1 o'r gofynion wedi'i fodloni ac un arall wedi'i fodloni'n rhannol. Roedd y gofynion a oedd yn weddill yn ymwneud â diffyg

tystiolaeth yr aseswyd gallu'r cleifion o ran llythrennedd a rhifedd a'i bod felly yn anodd asesu sut roedd y darparwr cofrestredig yn sicrhau bod y wybodaeth a roddir i gleifion yn briodol i ddiwallu anghenion cleifion unigol. Roedd y gofyniad arall a oedd yn rhannol heb ei fodloni yn ymwneud â hyfforddiant ar amddiffyn plant.

Mathau o Gofrestriad

Caniateir y cofrestriad hwn yn unol â'r math o wasanaeth a ddarperir. Mae'r adroddiad hwn ar gyfer y math canlynol o wasanaeth.

Disgrifiad
Ysbyty annibynnol â gwelyau dros nos sy'n darparu triniaeth feddygol ar gyfer iechyd meddwl (gan gynnwys cleifion a gedwir yn gaeth dan Ddeddf Iechyd Meddwl 1983)

Amodau'r Cofrestriad

Mae'r cofrestriad hwn yn amodol ar yr amodau canlynol. Arolygir pob amod ar gyfer cydymffurfriad. Yn Cydymffurfio, Nid yw'n Cydymffurfio neu Sicrwydd Annigonol yw'r dyfarniadau.

Rhif yr Amod	Amod y Cofrestriad	Dyfarniad
1.	Ni cheir darparu llety yn y sefydliad i fwy na 24 (dau ddeg pedwar) o unigolion.	Yn cydymffurfio
2.	Mae'r unigolyn cofrestredig wedi'i gofrestru ar gyfer y canlynol yn unig: a) Darparu, yn unol ag amod 3) isod, driniaeth feddygol a seiciatrig i adsefydlu dynion rhwng 18 a 65 mlwydd oed â phrif ddiagnosis o salwch meddwl parhaus; b) Yn unol ag (a) uchod, rhoi llety i unigolion a allai gael eu cadw dan Ddeddf Iechyd Meddwl 1983.	Yn cydymffurfio
3.	Ni ddylai'r unigolyn cofrestredig dderbyn y categorïau canlynol o gleifion:- a) Unigolion a chlefyd organig yr ymennydd neu ddiagnosis o ddementia.	Yn cydymffurfio

Rhif yr Amod	Amod y Cofrestrriad	Dyfarniad
	b) Unigolion sydd angen adsefydlu mewn amgylchedd diogel. c) Unigolion â phrif ddiagnosis o anhwylder bwyta, camddefnyddio sylweddau, paedoffilia neu wyredigaeth rhywiol. d) Unigolion â phrif ddiagnosis o anabledd dysgu.	
4.	Bydd lefelau staffio gofynnol y sefydliad yn cael eu darparu fel y'u nodir yn fersiwn 1.06 y Datganiad o Ddiben y cytunwyd arno, dyddiedig Rhagfyr 2009 ac fel y'i diweddarir o dro i dro. Mae'n rhaid i Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru gytuno yn ysgrifenedig i unrhyw newidiadau i'r lefelau staffio gofynnol, cyn cyflwyno'r newidiadau hynny.	Yn cydymffurfio

Asesiadau

Mae Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru yn cynnal archwiliadau o safleoedd er mwyn asesu safonau. Pe byddem yn canfod meysydd lle nad yw'r darparwr yn bodloni'r safonau gofynnol neu lle nad yw'n cydymffurfio â'r rheoliadau, neu nad oes gennym ddigon o dystiolaeth i ddangos y cyflawnir y lefel ofynnol o berfformiad, rhoddir gwybod i'r unigolyn cofrestredig am hyn drwy gyfrwng yr adroddiad arolygu hwn. Gall fod achlysuron hefyd pan ganfyddir methiannau mwy difrifol neu sydd angen sylw di-oed, ac efallai bod yr unigolyn cofrestredig hefyd wedi'i hysbysu ynglŷn â'r canfyddiadau a'r camau sydd i'w cymryd trwy lythyr, ond bydd y materion hynny hefyd yn cael eu cynnwys yn yr adroddiad arolygu hwn. Mae Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru yn penderfynu ar yr angen i arolygu'r sefydliad a pha mor aml y dylid gwneud hynny ar sail y wybodaeth a dderbyniwyd gan y darparwr ac amdano/amdani ers cynnal yr arolygiad diwethaf. Cyn cynnal arolygiad, bydd Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru yn ystyried y wybodaeth sydd ganddi am unigolyn cofrestredig. Gallai hyn gynnwys: hunanasesiad yn erbyn y safonau, canfyddiadau'r adroddiad arolygu blaenorol ac unrhyw gynllun gweithredu a gyflwynwyd, adroddiadau ynglŷn ag ymweliadau'r darparwr, y Datganiad o Ddiben ar gyfer y sefydliad neu'r asiantaeth, ac unrhyw gwynion neu wybodaeth sy'n peri pryder am yr unigolyn cofrestredig a'r gwasanaethau.

Wrth asesu pob safon, yr ydym yn defnyddio pedwar datganiad i nodi'r canlyniad:

Safon wedi ei bodloni	Dim diffygion: yn cyflawni'r lefelau gofynnol o berfformiad.
Safon bron wedi ei bodloni	Mân ddiffygion: dim diffygion mawr a'r lefelau gofynnol o berfformiad yn ymddangos yn gyraeddadwy heb orfod cymryd camau ychwanegol o bwys.
Safon heb ei bodloni	Diffygion difrifol: angen cymryd camau sylweddol i gyflawni'r lefelau gofynnol o berfformiad.
Safon heb ei harolygu	Mae hyn naill ai oherwydd nad oedd y safon yn berthnasol, neu oherwydd na nodwyd unrhyw risg yn dilyn asesiad o'r wybodaeth a dderbyniwyd gan y sefydliad neu'r asiantaeth neu am y sefydliad neu'r asiantaeth, ac felly penderfynwyd nad oedd angen archwilio'r safon ymhellach yn ystod yr arolygiad hwn.

Asesiadau a Gofynion

Mae'r asesiadau wedi eu rhoi mewn grwpiau dan y penawdau canlynol, a cheir cyfeirnod ar gyfer pob safon:

- Safonau Craidd
- Safonau sy'n Benodol i'r Gwasanaeth

Talfyriadau ar gyfer y Safonau:

C = Safonau craidd

A = Safonau aciwt

MH = Safonau iechyd meddwl

H = Safonau hosbis

MC = Safonau mamolaeth

TP = Safonau terfynu beichiogrwydd

P = Safonau technegau a thechnoleg rhagnodedig

PD = Safonau meddygon preifat

Os nad yw'r unigolyn cofrestredig wedi llwyr fodloni unrhyw un o'r safonau isod, yr ydym wedi nodi ein canfyddiadau a'r camau y mae'n rhaid i'r unigolyn cofrestredig eu cymryd er mwyn cydymffurfio â'r rheoliad penodol ar ddiwedd yr adroddiad. Gall methu â chydymffurfio â rheoliad fod yn drosedd. Mae'n rhaid i ddarllenwyr fod yn ymwybodol mai diben yr adroddiad yw adlewyrchu canfyddiadau'r arolygydd yn ystod y digwyddiad arolygu penodol. Ni ddylai darllenwyr ddod i'r casgliad bod amgylchiadau'r gwasanaeth yr un fath bob amser. Weithiau bydd gwasanaethau'n gwella ac weithiau byddant yn dirywio.

Safonau Craidd

Rhif	Testun y Safon	Asesiad
C1	Mae cleifion yn derbyn gwybodaeth eglur a chywir am eu triniaeth.	Safon bron wedi ei bodloni
C2	Mae'r driniaeth a'r gofal a ddarperir yn rhoi'r claf yn gyntaf.	Safon bron wedi ei bodloni
C3	Mae'r triniaethau a roddir i gleifion yn unol â chanllawiau clinigol perthnasol.	Safon wedi ei bodloni
C4	Sicrheir cleifion bod ansawdd y driniaeth a'r gofal yn cael ei fonitro.	Safon bron wedi ei bodloni
C5	Ymdrinnir â gofal terfynol a marwolaeth cleifion yn briodol ac yn sensitif.	Safon heb ei harolygu
C6	Mae'r sefydliad yn cael barn cleifion ac yn defnyddio'r wybodaeth wrth ddarparu triniaeth a gofal, ac ar gyfer darpar gleifion.	Safon bron wedi ei bodloni
C7	Mae polisïau a gweithdrefnau priodol wedi eu sefydlu er mwyn cynorthwyo i sicrhau ansawdd y driniaeth a'r gwasanaethau.	Safon bron wedi ei bodloni
C8	Sicrheir cleifion bod y sefydliad neu'r asiantaeth yn cael ei redeg/rhedeg gan sefydliad/unigolyn addas a bod llinell eglur o atebolrwydd ar gyfer darparu'r gwasanaethau.	Safon wedi ei bodloni
C9	Mae cleifion yn derbyn gofal gan staff sydd wedi eu recriwtio a'u hyfforddi'n briodol ac sy'n meddu ar gymwysterau priodol.	Safon heb ei harolygu

Rhif	Testun y Safon	Asesiad
C10	Mae cleifion yn derbyn gofal gan nyrsys sydd wedi eu cofrestru'n briodol sydd â'r sgiliau, y wybodaeth a'r arbenigedd perthnasol i ddarparu gofal i gleifion yn ddiogel ac yn effeithiol.	Safon wedi ei bodloni
C12	Mae cleifion yn derbyn triniaeth gan ymarferwyr gofal iechyd proffesiynol sy'n cydymffurfio â'u codau ymarfer proffesiynol.	Safon heb ei harolygu
C13	Nid yw'r cleifion na phersonél wedi eu heintio â firysau a gludir yn y gwae.	Safon heb ei harolygu
C14	Caiff plant sy'n derbyn triniaeth eu hamddiffyn yn effeithiol rhag cael eu cam-drin.	Safon heb ei harolygu
C15	Caiff oedolion sy'n derbyn gofal eu hamddiffyn yn effeithiol rhag cael eu cam-drin.	Safon wedi ei bodloni
C16	Mae proses gwyno effeithiol ar gael i gleifion.	Safon bron wedi ei bodloni
C17	Mae cleifion yn derbyn gwybodaeth briodol ynglŷn â sut i wneud cwyn.	Safon wedi ei bodloni
C18	Mae'n ddyletswydd ar staff a phersonél i fynegi pryderon ynglŷn ag arfer amheus neu wael.	Safon wedi ei bodloni
C19	Mae cleifion yn derbyn triniaeth mewn safle sy'n ddiogel ac yn briodol ar gyfer y driniaeth honno. Darperir amgylchedd addas i blant a dderbynnir neu sy'n mynychu'r safle i gael triniaeth.	Safon bron wedi ei bodloni
C20	Mae cleifion yn derbyn triniaeth gan ddefnyddio offer a chyflenwadau sy'n ddiogel ac mewn cyflwr da.	Safon wedi ei bodloni
C21	Mae cleifion yn derbyn gwasanaethau arlwyio priodol.	Safon wedi ei bodloni
C22	Sicrheir cleifion, staff ac unrhyw un sy'n dod i ymweld â'r safle cofrestredig y caiff yr holl risgiau sy'n gysylltiedig â'r sefydliad, y triniaethau a'r gwasanaethau eu nodi, eu hasesu a'u rheoli'n briodol.	Safon bron wedi ei bodloni
C23	Mae'r camau iechyd a diogelwch priodol wedi eu sefydlu.	Safon heb ei harolygu
C24	Mae camau wedi eu sefydlu i sicrhau bod meddyginiaethau'n cael eu rheoli a'u trin yn ddiogel.	Safon wedi ei bodloni
C25	Caiff meddyginiaethau, rhwymau a nwyon meddygol eu trin mewn modd saff a diogel.	Safon wedi ei bodloni
C26	Caiff cyffuriau rheoledig eu cadw, eu rhoi a'u dinistrio yn briodol.	Safon wedi ei bodloni
C27	Mae'r risg i gleifion, staff ac ymwelwyr o ddal haint a gafwyd yn yr ysbyty yn cael ei lleihau cymaint â phosibl.	Safon wedi ei bodloni
C28	Ni roddir triniaeth i gleifion drwy ddefnyddio dyfeisiau meddygol halogedig.	Safon wedi ei bodloni
C29	Caiff cleifion eu dadebru'n briodol ac yn effeithiol.	Safon wedi ei bodloni

Rhif	Testun y Safon	Asesiad
C30	Mae contractau'n sicrhau bod cleifion yn derbyn nwyddau a gwasanaethau o ansawdd priodol.	Safon wedi ei bodloni
C31	Caiff cofnodion eu creu, eu cynnal a'u storio i safonau sy'n bodloni cydymffurfiad cyfreithiol a rheoliadol ac argymhellion arfer proffesiynol.	Safon wedi ei bodloni
C32	Sicrheir cleifion y cwblheir cofnodion iechyd yn briodol.	Safon wedi ei bodloni
C33	Rhoddir sicrwydd i gleifion y rheolir yr holl wybodaeth o fewn y corff rheoledig er mwyn sicrhau cyfrinachedd cleifion.	Safon heb ei harolygu
C34	Caiff unrhyw waith ymchwil a gynhelir yn y sefydliad / asiantaeth ei gynnal gyda chaniatâd priodol y cleifion perthnasol, yn unol â chanllawiau cyhoeddedig ynglŷn â chynnal prosiectau ymchwil.	Safon heb ei harolygu

Safonau sy'n benodol i'r gwasanaeth – mae'r rhain yn benodol i'r math o sefydliad a archwiliwyd

Rhif	Safonau Ysbyty Iechyd Meddwl	Asesiad
M1	Gweithio yn unol â'r Fframwaith Gwasanaeth Cenedlaethol ar gyfer Iechyd Meddwl.	Safon wedi ei bodloni
M2	Cyfathrebu rhwng y staff.	Safon heb ei harolygu
M3	Cyfrinachedd cleifion.	Safon wedi ei bodloni
M4	Archwiliad clinigol.	Safon bron wedi ei bodloni
M5	Niferoedd staff a chymysgedd sgiliau.	Safon bron wedi ei bodloni
M6	Hyfforddiant staff.	Safon bron wedi ei bodloni
M7	Asesu a rheoli risgiau.	Safon bron wedi ei bodloni
M8	Atal hunanladdiad.	Safon bron wedi ei bodloni
M9	Gweithdrefnau dadebru.	Safon wedi ei bodloni
M10	Cyfrifoldeb dros wasanaethau fferyllol.	Safon bron wedi ei bodloni
M11	Y Dull Rhaglen Ofal / rheoli gofal.	Safon bron wedi ei bodloni
M12	Derbyn ac asesu.	Safon heb ei harolygu
M13	Y Dull Rhaglen Ofal: cynllunio ac adolygu gofal.	Safon bron wedi ei bodloni

Rhif	Safonau Ysbyty Iechyd Meddwl	Asesiad
M14	Gwybodaeth i gleifion am eu triniaeth.	Safon bron wedi ei bodloni
M15	Cleifion ag anableddau datblygiadol.	Safon heb ei harolygu
M16	Therapi Electrogynhyrfol (ECT).	Safon heb ei harolygu
M17	Rhoi meddyginiaeth.	Safon wedi ei bodloni
M18	Hunanfeddyginiaethu.	Safon wedi ei bodloni
M19	Triniaeth ar gyfer dibyniaeth.	Safon heb ei harolygu
M20	Trosglwyddo cleifion.	Safon heb ei harolygu
M21	Rhyddhau cleifion.	Safon wedi ei bodloni
M22	Cofnodion cleifion.	Safon bron wedi ei bodloni
M23	Grymuso.	Safon wedi ei bodloni
M24	Trefniadau ymweld.	Safon wedi ei bodloni
M25	Gweithio gyda gofalwyr ac aelodau'r teulu.	Safon wedi ei bodloni
M26	Arfer gwrthwahananiaethol.	Safon heb ei harolygu
M27	Ansawdd bywyd cleifion.	Safon wedi ei bodloni
M28	Arian cleifion.	Safon heb ei harolygu
M29	Cyfyngiadau a diogelwch ar gyfer cleifion.	Safon wedi ei bodloni
M30	Lefelau arsylwi.	Safon wedi ei bodloni
M31	Rheoli ymddygiad cythryblus.	Safon wedi ei bodloni
M32	Rheoli digwyddiadau difrifol/anffafriol.	Safon heb ei harolygu
M33	Marwolaeth annisgwyl claf.	Safon wedi ei bodloni
M34	Cleifion sy'n dianc.	Safon wedi ei bodloni
M35	Atal cleifion yn gorfforol ac ymyrraeth gorfforol.	Safon wedi ei bodloni
M41	Sefydliadau lle darperir triniaeth i bobl sy'n agored i gael eu cadw'n gaeth dan orchymyn – gwybodaeth i'r staff.	Safon bron wedi ei bodloni

Rhif	Safonau Ysbyty Iechyd Meddwl	Asesiad
M42	Hawliau cleifion dan y Ddeddf Iechyd Meddwl.	Safon bron wedi ei bodloni
M43	Gwahanu oddi wrth gleifion eraill.	Safon heb ei harolygu
M44	Absenoldeb dan Adran 17.	Safon bron wedi ei bodloni
M45	Absenoldeb heb ganiatâd dan Adran 18.	Safon wedi ei bodloni
M46	Rhyddhau cleifion a gedwir yn gaeth.	Safon wedi ei bodloni
M47	Hyfforddiant staff ar y Ddeddf Iechyd Meddwl.	Safon bron wedi ei bodloni

Atodlenni Gwybodaeth

Mae'r atodlenni gwybodaeth yn nodi manylion y wybodaeth y mae'n rhaid i'r unigolyn cofrestredig ei darparu, ei chadw neu ei chofnodi mewn cofnodion penodol.

Atodlen	Manylion	Asesiad
1	Gwybodaeth i'w chynnwys yn y datganiad o ddiben.	Yn cydymffurfio
2	Gwybodaeth ofynnol yn ymwneud ag unigolion sy'n dymuno rhedeg, rheoli neu weithio mewn sefydliad.	Yn cydymffurfio
3 (Rhan I)	Y cyfnod gofynnol ar gyfer cadw cofnodion meddygol.	Yn cydymffurfio
3 (Rhan II)	Cofnodion y mae'n rhaid eu cadw i'w harchwilio.	Yn cydymffurfio
4 (Rhan I)	Manylion y mae'n rhaid eu cofnodi ynglŷn â chleifion sy'n derbyn gwasanaethau obstetreg.	Amherthnasol
4 (Rhan II)	Manylion y mae'n rhaid eu cofnodi am blentyn a anwyd mewn ysbyty annibynnol.	Amherthnasol

Gofynion

Mae'r gofynion isod yn mynd i'r afael ag unrhyw ddiffyg cydymffurfio â Rheoliadau Gofal Iechyd Preifat a Gwirfoddol (Cymru) 2002 a ganfuwyd o ganlyniad i asesu'r safonau a nodir yn y golofn ar y chwith, a gwybodaeth arall a dderbyniwyd gan y

darparwr ac amdano/amdani. Cyfrifoldeb yr ‘*unigolyn cofrestredig*’ yw’r gofynion, a chaiff yr unigolyn hwn fod naill ai’r darparwr cofrestredig neu reolwr cofrestredig y sefydliad neu’r asiantaeth, yn ôl y ddeddfwriaeth berthnasol. Bydd Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru yn gofyn i’r unigolyn cofrestredig ddarparu ‘*cynllun gweithredu*’ yn cadarnhau sut y mae’n bwriadu cyflawni’r camau gofynnol, a bydd yr Arolygiaeth, os oes angen, yn cymryd camau gorfodi er mwyn sicrhau cydymffurfiad â’r rheoliad a nodwyd.

Safon	Rheoliad	Gofyniad	Amserlen
C1, C17, M14	15(4)b	<p>Canfyddiadau Nid aseswyd gallu’r cleifion o ran llythrennedd a rhifedd ac felly ni ellid darparu gwybodaeth mewn fformat i ddiwallu eu hanghenion.</p> <p>Camau Gofynnol Mae’n ofynnol i’r unigolyn cofrestredig ddarparu asesiadau llythrennedd a rhifedd i’r cleifion er mwyn sicrhau y darperir gwybodaeth i ddiwallu eu hanghenion.</p>	O ystyried y ffaith bod y gofyniad hwn yn dal i fod heb ei fodloni ers yr arolygiad blaenorol, mae’n rhaid mynd i’r afael ag ef o fewn 28 diwrnod i dderbyn yr adroddiad hwn.
C2, M7, M14 ac M44	15 (1)	<p>Canfyddiadau Roedd diffyg tystiolaeth hefyd bod safbwyntiau cleifion am eu gofal a’u triniaeth yn cael eu hystyried, gan gynnwys cofnodi’r drefn feddyginiaeth a sgil-ffeithiau a pheryglon hysbys a’u hesbonio’n llawn i gleifion. Hefyd, nid oedd y wybodaeth a nodwyd yn y cynllun gofal absenoldeb adran 17 ar gyfer claf yn cyfateb i’r amodau a nodir ar ffurflen absenoldeb y clinigwr cyfrifol. Felly gallai’r gwahaniaethau hyn achosi i glaf dderbyn absenoldeb amhriodol.</p> <p>Camau Gofynnol Mae’n ofynnol i’r unigolyn cofrestredig sicrhau y cofnodir yn eglur yr ystyriwyd safbwyntiau’r cleifion am eu gofal a’u triniaeth a bod yr holl ddogfennau absenoldeb adran 17 yn cynnwys yr un manylion.</p>	O fewn 28 diwrnod i dderbyn yr adroddiad hwn.

Safon	Rheoliad	Gofyniad	Amserlen
C4 ac M4	16 (1)	<p>Canfyddiadau Nid oedd y rhaglenni archwilio yn cynnwys; monitro sut mae'r gwahanol weithwyr proffesiynol yn gweithio mewn timau iechyd meddwl, monitro cyfraniadau'r gwahanol weithwyr proffesiynol at gofnodion clinigol, graddau ac ansawdd y cyswllt uniongyrchol rhwng aelodau staff a chleifion, y defnydd o wybodaeth gymharol ar ganlyniadau clinigol a gwerthuso yn erbyn canfyddiadau ymchwil ac arfer sy'n seiliedig ar dystiolaeth.</p> <p>Camau Gofynnol Mae'n ofynnol i'r unigolyn cofrestredig sicrhau bod y rhaglenni archwilio yn cynnwys; monitro sut mae'r gwahanol weithwyr proffesiynol yn gweithio mewn timau iechyd meddwl, monitro cyfraniadau'r gwahanol weithwyr proffesiynol at gofnodion clinigol, graddau ac ansawdd y cyswllt uniongyrchol rhwng aelodau staff a chleifion, y defnydd o wybodaeth gymharol ar ganlyniadau clinigol a gwerthuso yn erbyn canfyddiadau ymchwil ac arfer sy'n seiliedig ar dystiolaeth.</p>	O fewn 3 mis i dderbyn yr adroddiad hwn.
C6	16	<p>Canfyddiadau Cynhaliwyd arolwg ymhlith y cleifion a dadansoddwyd y canlyniadau mewn adroddiad dyddiedig Hydref 2009. Nodwyd sylwadau ar y canfyddiadau yn yr adroddiad yn ogystal â nifer o gamau gweithredu. Fodd bynnag, nid oedd yn eglur a gyflawnwyd yr holl gamau ai peidio, ac nid oedd rhai canfyddiadau yn nodi pa gamau oedd yn ofynnol i fynd i'r afael â'r meysydd a nodwyd. O ystyried dyddiad yr arolwg a'r dadansoddiad o'r canfyddiadau, mae'n bwysig i'r darparwr cofrestredig gynnal arolwg arall a dadansoddi'r canfyddiadau.</p>	

Safon	Rheoliad	Gofyniad	Amserlen
		<p>Camau Gofynnol Mae'n ofynnol i'r unigolyn cofrestredig gynnal arolwg arall ymhlith y cleifion a sicrhau y cymerir camau priodol ar ôl dadansoddi'r canlyniadau.</p>	O fewn 28 diwrnod i dderbyn yr adroddiad hwn.
C16, M5, M6, M8 ac M47	17 (2) (a)	<p>Canfyddiadau Roedd nifer sylweddol o aelodau'r staff heb fod wedi dilyn hyfforddiant ar Ddeddf Iechyd Meddwl 1983, amddiffyn plant, rheoli risg, ymddygiad hunanddiniatriol, arfer gwrth-wahaniaethol, ystyr cwyn a'r gweithdrefnau ar gyfer ymdrin â chwynion.</p> <p>Camau Gofynnol Mae'n ofynnol i'r unigolyn cofrestredig sicrhau bod holl aelodau'r staff yn derbyn hyfforddiant ar Ddeddf Iechyd Meddwl 1983, amddiffyn plant, rheoli risg, ymddygiad hunanddiniatriol, arfer gwrth-wahaniaethol, ystyr cwyn a'r gweithdrefnau ar gyfer ymdrin â chwynion.</p>	O fewn 28 diwrnod i dderbyn yr adroddiad hwn
C19	24 (4) (ch) a (d)	<p>Canfyddiadau Ni welwyd unrhyw dystiolaeth bod holl aelodau'r staff wedi cymryd rhan mewn ymarfer tân diweddar ac ni welwyd unrhyw dystiolaeth yr adolygir yr asesiad risg tân fel mater o drefn.</p> <p>Camau Gofynnol Mae'n ofynnol i'r unigolyn cofrestredig sicrhau bod holl aelodau'r staff yn cymryd rhan mewn ymarfer tân diweddar ac yr adolygir yr asesiad risg tân fel mater o drefn.</p>	Ar unwaith ac yn barhaus
C22	15 (1) 24 (2) (ch)	<p>Canfyddiadau Cynhaliwyd asesiad risg o bwyntiau clymu a nodwyd llawer o risgiau. Fodd bynnag, roedd yn anodd canfod lefel y risg ac nid oedd unrhyw gynllun gweithredu wedi'i sefydlu ar gyfer sut byddent yn mynd i'r afael â'r risgiau.</p>	

Safon	Rheoliad	Gofyniad	Amserlen
		<p>Camau Gofynnol Mae'n ofynnol i'r unigolyn cofrestredig sicrhau y cynhelir asemiad risg o bwyntiau clymu presennol ac y llunnir cynllun gweithredu i ddangos sut y bwriedir mynd i'r afael â'r risgiau.</p>	O fewn 3 mis i ddyddiad yr adroddiad hwn.
M10	14 (5)	<p>Canfyddiadau Roedd nifer o dabledi/meddyginiaethau nad oedd eu hangen ar gleifion bellach yn cael eu cadw yn y sefydliad.</p> <p>Camau Gofynnol Mae'n ofynnol i'r unigolyn cofrestredig sicrhau y ceir gwared yn brydlon ac yn briodol ar yr holl feddyginiaeth nad oes ei hangen ar gleifion bellach.</p>	Ar unwaith ac yn barhaus
M41	8 (1) (d)	<p>Canfyddiadau Nid oedd unrhyw bolisi ar chwiliadau personol a gohebiaeth y cleifion.</p> <p>Camau Gofynnol Mae'n ofynnol i'r unigolyn cofrestredig lunio a gweithredu polisi ar chwiliadau personol a gohebiaeth cleifion.</p>	O fewn 28 diwrnod i dderbyn yr adroddiad hwn
	24 (2) (b)	<p>Canfyddiadau Nid oedd unrhyw fan ymweld sy'n addas i blant yn y sefydliad.</p> <p>Camau Gofynnol Mae'n ofynnol i'r unigolyn cofrestredig ddarparu man ymweld sy'n addas i blant yn y sefydliad.</p>	Bydd cynllun gweithredu ar sut y bwriedir mynd i'r afael â'r maes hwn yn cael ei anfon at AGIC o fewn 28 diwrnod i dderbyn yr adroddiad hwn.

Argymhellion

Gall argymhellion fod yn berthnasol i agweddau ar y safonau neu i ganllawiau cenedlaethol. Fe'u gwneir er mwyn i'r unigolion cofrestredig eu hystyried ond ni chânt eu gorfodi yn gyffredinol.

Safon	Argymhelliad
C7	Dylai holl aelodau'r staff ddarllen y polisiau a'r gweithdrefnau sy'n berthnasol i'w meysydd gwaith hwy a llofnodi datganiad i gadarnhau hyn.
M22	Dylid dod â holl nodiadau cleifion at ei gilydd mewn un cofnod amlddisgyblaethol.
M42	Dan adran 132 y Ddeddf Iechyd Meddwl, dylid cofnodi a yw'r claf yn deall y broses ai peidio.

Diben bodolaeth Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru yw hybu gwelliant mewn iechyd a gofal iechyd. Mae gennym ddyletswydd statudol i asesu perfformiad sefydliadau gofal iechyd ar gyfer y GIG, a chydgyssylltu adolygiadau gofal iechyd gan eraill. Wrth wneud hyn, ein nod yw lleihau'r baich rheoliadol ar sefydliadau gofal iechyd a chydweddu asesiadau gofal iechyd a ddarperir gan y GIG ag asesiadau'r sector annibynnol (preifat a gwirfoddol).

Ceir atgynhyrchu'r ddogfen hon yn rhad ac am ddim mewn unrhyw fformat neu gyfrwng, ar yr amod nad yw ar gyfer adwerthiant masnachol. Dim ond yn ei gyfanrwydd y ceir atgynhyrchu'r adroddiad hwn. Ni cheir ei atgynhyrchu'n rhannol nac ar ffurf gryno ac ni cheir dyfynnu ohono heb ganiatâd ysgrifenedig Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru. Mae'r caniatâd hwn yn amodol ar atgynhyrchu'r deunydd yn gywir, ac ar yr amod nad yw'n cael ei ddefnyddio mewn modd niweidiol na chyd-destun camarweiniol. Dylid cydnabod mai © 2011 Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru yw'r deunydd, gan nodi teitl y ddogfen. Dylai ceisiadau ar gyfer atgynhyrchu fod yn ysgrifenedig a dylid eu hanfon at: Y Prif Weithredwr, Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru, Tŷ Bevan, Parc Busnes Caerffili, Caerffili CF83 3ED.